

Nr 200

Av herrar Börjesson i Falköping och Eriksson i Bäckmora, om
åtgärder mot ocker vid försträckning.

Den omfattande ockerverksamhet som sedan många år varit bekant för statsmakterna och myndigheterna här i landet har vid ett flertal tillfällen påtalats i motioner och interpellationer, vari man efterlyst utredning för att undersöka vilka åtgärder man lämpligen lagstiftningsvägen eller på annat sätt kan vidta för att stävja verksamheten. Riksdagen har avslagit alla förslag i denna riktning med motivering att man genom utredning inte kunde utröna åtgärder för att motverka denna verksamhet. Flera remissinstanser, som givits tillfälle att yttra sig över motionerna, har emellertid tillstyrkt förslaget om utredning på området.

Den senaste tidens hårda kreditrestriktioner har enligt vår mening ytterligare gynnat den s. k. grå kreditmarknaden. Detta framgår också av den livliga annonsering om »snabba lån» etc. som förekommer i dagspressen. Det är självfallet svårt att bilda sig en exakt uppfattning om hur omfattande ockerverksamheten är, emedan lånetransaktionerna ofta uppgöres utan vittnen. Därtill saknas kvitton, och i regel befinner sig låntagaren i dessa fall i den situationen att han inte önskar ha lånehandlingen känd. Föreligger misstanke om ockerbrott kan det sålunda vara ytterst svårt för myndigheterna att få tillräckligt material som underlag för bedömning av förhållandena. I flertalet fall uppdragas ockerfall i samband med konkurser och falsarier.

Anledningen till att låntagare över huvud taget går med på att betala de skyhöga räntor som privatdiskontörer av skilda slag tillämpar är i regel ett ekonomiskt nödläge förorsakat av sjukdom eller andra svårigheter. Vederbörande är tvungen att anskaffa pengar till ett visst ändamål. I sin nödsituation vänder han sig till en privatdiskontör då möjligheter att låna i bank inte föreligger.

Vi finner det vara en samhällelig angelägenhet att med alla till buds stående medel söka hejda den florerande ockerverksamheten. Ingenting tyder på att de straffbestämmelser som finns vid uppdragandet av ockerbrott skulle ha någon väsentlig och förebyggande effekt. Tvärtom synes som om hela denna ockerverksamhet obehindrat kan fortsätta och för närvarande till och med få allt större omfattning. Det utgör enligt vår mening skäl nog för krav på kraftåtgärder för att sanera denna osunda kreditmarknad. Vilka åtgärder som — förutom de i nuvarande lag tillämpliga — kan bli befoga-

de och framför allt ändamålsenliga kan en ingående utredning komma fram till.

Utän att söka ange riktlinjer för en sådan utredning eller direktiv för den kan man enligt vår mening dock peka på behovet av viss kontroll över all yrkesmässig utlåning. Vi anser bl. a. att all den utlåning som sker via annonser i tidningarna hänvisas till yrkesmässig utlåning. Vidare anser vi skärpta straffbestämmelser för ocker vara ett led i strävandena att sanera denna kreditmarknad.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt och allsidig utredning av den s. k. grå kreditmarknaden för att genom effektiva åtgärder mot ocker vid försträckning åstadkomma en sanering på området samt att för riksdagen måtte framläggas de förslag som utredningen föranleder.

Stockholm den 21 januari 1970

Bengt Börjesson (cp)
i Falköping

John Eriksson (cp)
i Bäckmora

Nr 201

Av herr Wiklund i Stockholm, om abortförebyggande åtgärder.

(Lika lydande med motion nr 175 i Första kammaren)

Stockholm den 21 januari 1970

Daniel Wiklund (fp)
i Stockholm